

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

เทศบาลตำบลโพธิ์ทอง

ตำบลโพธิ์ทอง อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดขึ้นแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่าง ๆ ที่ค้นหาต้นตอได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหายุทธวิธีที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีพบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายเกิดขึ้น ก็จะเป็นการเกิดความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันการทุจริตล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช้การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

สำนักงานเทศบาลตำบลโพธิ์ทอง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตของรัฐ ตามคำสั่งรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันการทุจริตและแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นไม่ให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบได้

ในการนี้ สำนักงานเทศบาลตำบลโพธิ์ทอง จึงจัดทำการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน ประกอบด้วย ผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปี ๒๕๖๗ เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับความเสี่ยงตลอดถึงมาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

สำนักปลัดเทศบาลตำบลโพธิ์ทอง

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
กระบวนการบริหารความเสี่ยง	๑
นิยามประเภทและความหมายของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๑
องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยง	๔
การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๘
วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๘
การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร	๘
กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๘
องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๙
ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑๐
ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑๐
วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง	๑๐
ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)	๑๑
ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๑๒
ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (หาค่าความเสี่ยงรวม) (Risk Level Matrix)	๑๒
แผนบริหารความเสี่ยงเทศบาลตำบลโพธิ์ทอง	๑๕
การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของเทศบาลตำบลโพธิ์ทอง	๑๙

กระบวนการบริหารความเสี่ยง

นิยามประเภทและความหมายของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ด้านที่ ๑ การอนุมัติ อนุญาต

การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการให้บริการ
ภาครัฐ

ด้านที่ ๒ การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

อำนาจหน้าที่ (Authority) คือ อำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งโดยกฎหมาย
ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหรือประพฤติดิชอบ

ด้านที่ ๓ การใช้งบประมาณ

โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมินของทุกประเภทงบประมาณ ได้แก่
งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบกลาง เงินนอกงบประมาณและโครงการที่จ่ายขาดจากเงินสะสมของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวคิดการบริหารความเสี่ยง (Concept of Risk Management)

หมายถึง การดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติงานที่กำหนดไว้จะต้องเผชิญกับปัญหา
อุปสรรคในการดำเนินงาน ซึ่งการที่จะบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ได้นั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยทั้งภายในและภายนอก
ซึ่งถือเป็นความเสี่ยงทั้งสิ้น โดยผลกระทบจะมากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับโอกาสและความรุนแรงของปัจจัยหรือ
เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือเผชิญอยู่ ดังนั้น แนวคิดในการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน จึงได้ถูกนำมาใช้
ในการเตรียมการเพื่อป้องกัน "ปัญหา" จาก "ปัจจัยเสี่ยง" ที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งจะมีผลกระทบ ต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมาย
เชิงกลยุทธ์ขององค์กรโดยรวม

การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร (Enterprise Risk Management: ERM)

หมายถึง การบริหารความเสี่ยงโดยประสานโครงสร้างองค์กร กระบวนการ/กิจกรรม ตามภารกิจและ
วัฒนธรรมองค์กรเข้าด้วยกัน โดยมีลักษณะที่สำคัญ ได้แก่

๑. การผสมผสานและเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร โดยการบริหารความเสี่ยงควรสอดคล้องกับภารกิจและ
พันธกิจ แผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการ วัตถุประสงค์การตัดสินใจ และสามารถนำไปใช้กับองค์ประกอบอื่น ๆ ในการ
บริหารองค์กร

๒. การพิจารณาความเสี่ยงทั้งหมด โดยครอบคลุมความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร ทั้งระดับโครงการระดับ
หน่วยงานย่อย และระดับองค์กร ในปัจจัยเสี่ยงด้านต่าง ๆ ได้แก่ ความเสี่ยงเกี่ยวกับกลยุทธ์ การดำเนินงาน การเงินและ
การปฏิบัติตามกฎระเบียบ ซึ่งความเสี่ยงเหล่านี้อาจทำให้เกิด ความเสียหาย ความไม่แน่นอนและโอกาส รวมถึงการมี
ผลกระทบต่อวัตถุประสงค์และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๓. การมีความคิดแบบมองไปข้างหน้า โดยบ่งชี้ความเสี่ยงอะไรที่อาจจะเกิดขึ้นบ้างและหากเกิดขึ้นจริง
จะมีผลกระทบอย่างไรต่อวัตถุประสงค์เพื่อให้องค์กรได้มีการเตรียมการบริหารจัดการความเสี่ยง

๔. การได้รับการสนับสนุนและมีส่วนร่วมโดยทุกคนในองค์กรตั้งแต่ระดับคณะกรรมการผู้บริหาร
ระดับสูงและบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการความเสี่ยงพื้นฐานของการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดีของ
องค์กรควรมีองค์ประกอบของการบริหารจัดการความเสี่ยงครบถ้วน โดยจะเป็นกระบวนการที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
และควรถูกปลูกฝังรวมกับกิจกรรมปกติขององค์กร เพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินการตามกลยุทธ์ที่กำหนดและ
บรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรต้องการได้

ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)

ความเสี่ยง (Risk)

หมายถึง เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนซึ่งหากเกิดขึ้นจะมีผลกระทบในเชิงลบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร ดังนั้น องค์กรจึงควรดำเนินการเพื่อหลีกเลี่ยงหรือลดเหตุการณ์ที่อาจก่อให้เกิดความเสียหาย แต่สามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่เป็นโอกาสในการเพิ่มคุณค่าให้กับองค์กร สิ่งที่ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องให้ความสำคัญ คือ การบริหารจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ขณะเดียวกันหากองค์กรพัฒนาระบบบริหารจัดการความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรให้เกิดการบูรณาการกับทุกกิจกรรมดำเนินงานขององค์กรได้ ก็จะสามารถใช้โอกาสของความเสี่ยงดังกล่าว เพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับองค์กรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอีกด้วย

ทุจริต (Corrupt)

การใช้อำนาจรัฐในทางที่ผิด การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบและการรับสินบน หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต

ปัญหาหรือความต้องการของผู้รับบริการสำหรับด้านการอนุมัติ อนุญาต ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงการทุจริตเนื่องจากความยุ่งยาก อุปสรรคหรือความต้องการของผู้รับบริการในแต่ละจุดของการให้บริการเป็นจุดเสี่ยงหรือเป็นสื่อการเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะเป็นมูลค่าเท่าใด นำไปสู่การจ่ายเงินและค่าธรรมเนียมในระบบหรืออาจมีการเอื้อประโยชน์หรือการตอบแทนบุญคุณในรูปแบบต่าง ๆ อาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor)

หมายถึง ต้นเหตุ หรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยงที่ จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด เกิดขึ้นได้อย่างไร และทำไมสาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง

กระบวนการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Process)

เป็นกระบวนการที่ใช้ในการระบุวิเคราะห์ ประเมิน และจัดระดับความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของกระบวนการทำงานของหน่วยงานหรือขององค์กร รวมทั้งการบริหาร/จัดการความเสี่ยงโดยกำหนดแนวทางการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวนี้จะสำเร็จได้ ต้องมีการสื่อสารให้คนในองค์กร มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการบริหารความเสี่ยงในทิศทางเดียวกัน ตลอดจนควรมีการจัดทำระบบสารสนเทศ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการระบุ วิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความเสี่ยง โดยประเมินจากโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)

- โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง
- ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ขนาดของความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง ทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

หมายถึง สถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินโอกาสและผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยง แบ่งเป็น ๕ ระดับ คือ สูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ และต่ำมาก

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)

การบริหารความเสี่ยง/การจัดการความเสี่ยง (Risk Management) หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการให้โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงลดลง หรือผลกระทบของความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ซึ่งการจัดการความเสี่ยงมีหลายวิธีดังนี้

(๑) **การยอมรับความเสี่ยง (Retain Risk)** เป็นการยอมรับให้ความเสี่ยงสามารถเกิดขึ้นได้ภายใต้ระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ โดยใช้วิธีการติดตามระดับความเสี่ยงตลอดระยะเวลาการปฏิบัติงานหรือใช้วิธีควบคุมปกติในขั้นตอนการปฏิบัติงานที่กำหนด ทั้งนี้การยอมรับความเสี่ยงอาจเนื่องมาจากความเสี่ยงนั้นอยู่ในระดับต่ำมาก หรือวิธีการที่จะนำมาใช้ควบคุมความเสี่ยงมีต้นทุนสูงเมื่อเทียบกับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้นไม่คุ้มค่าต่อการดำเนินการ

(๒) **การลด / การควบคุมความเสี่ยง (Reduction Risk)** เป็นการดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อควบคุมโอกาสที่อาจเกิดขึ้นหรือขนาดของผลกระทบจากความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่กำหนดซึ่งเป็นระดับที่สามารถยอมรับได้ ประกอบด้วย

- กิจกรรมเพื่อลดผลกระทบจากความเสี่ยง เช่น การจัดซื้ออุปกรณ์ เพื่อป้องกันอันตรายจากการทำงานหรือการจัดหาอุปกรณ์เพิ่มเติมจากเดิม การจัดทำแผนฉุกเฉิน เป็นต้น
- กิจกรรมเพื่อลดโอกาสการเกิดขึ้นของความเสี่ยง เช่น การปรับปรุง แก้ไขกระบวนการจัดทำมาตรฐานความปลอดภัย เป็นต้น

(๓) **การโอนความเสี่ยง หรือกระจายความเสี่ยง (Transfer Risk)** เป็นวิธีการร่วมหรือแบ่งความรับผิดชอบให้กับผู้อื่นในการจัดการความเสี่ยง เช่น การจ้างบุคคลภายนอกที่มีความสามารถหรือความชำนาญในเรื่องต่าง ๆ เหล่านั้น ดำเนินการแทน (Outsource) เป็นต้น

(๔) **การยกเลิก / หลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Avoid Risk)** เป็นการจัดการความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงมากและหน่วยงานไม่อาจยอมรับได้ จึงต้องตัดสินใจยกเลิกโครงการ/กิจกรรมนั้นไป

การควบคุม (Control) หมายถึง นโยบาย แนวทาง หรือขั้นตอนปฏิบัติต่าง ๆ ซึ่งกระทำเพื่อลดความเสี่ยง และทำให้การดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ แบ่งได้ ๔ ประเภท คือ

(๑) **การควบคุมเพื่อป้องกัน (Preventive Control)** เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายและข้อผิดพลาดตั้งแต่แรก เช่น การอนุมัติ การจัดโครงสร้างองค์กรการแบ่งแยกหน้าที่ การควบคุมการเข้าถึงเอกสาร ข้อมูล ทรัพย์สิน ฯลฯ

(๒) **การควบคุมเพื่อให้ตรวจพบ (Detective Control)** เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อค้นพบข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นแล้ว เช่น การสอบทาน การวิเคราะห์ การตรวจนับ การรายงานข้อบกพร่อง ฯลฯ

(๓) **การควบคุมโดยการชี้แนะ (Directive Control)** เป็นวิธีการควบคุมที่ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ เช่น การให้รางวัลแก่ผู้มีผลงานดี ฯลฯ

(๔) **การควบคุมเพื่อการแก้ไข (Corrective Control)** เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นให้ถูกต้อง หรือเพื่อหาวิธีการแก้ไขไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดซ้ำอีกในอนาคต

สินบน (Bribery)

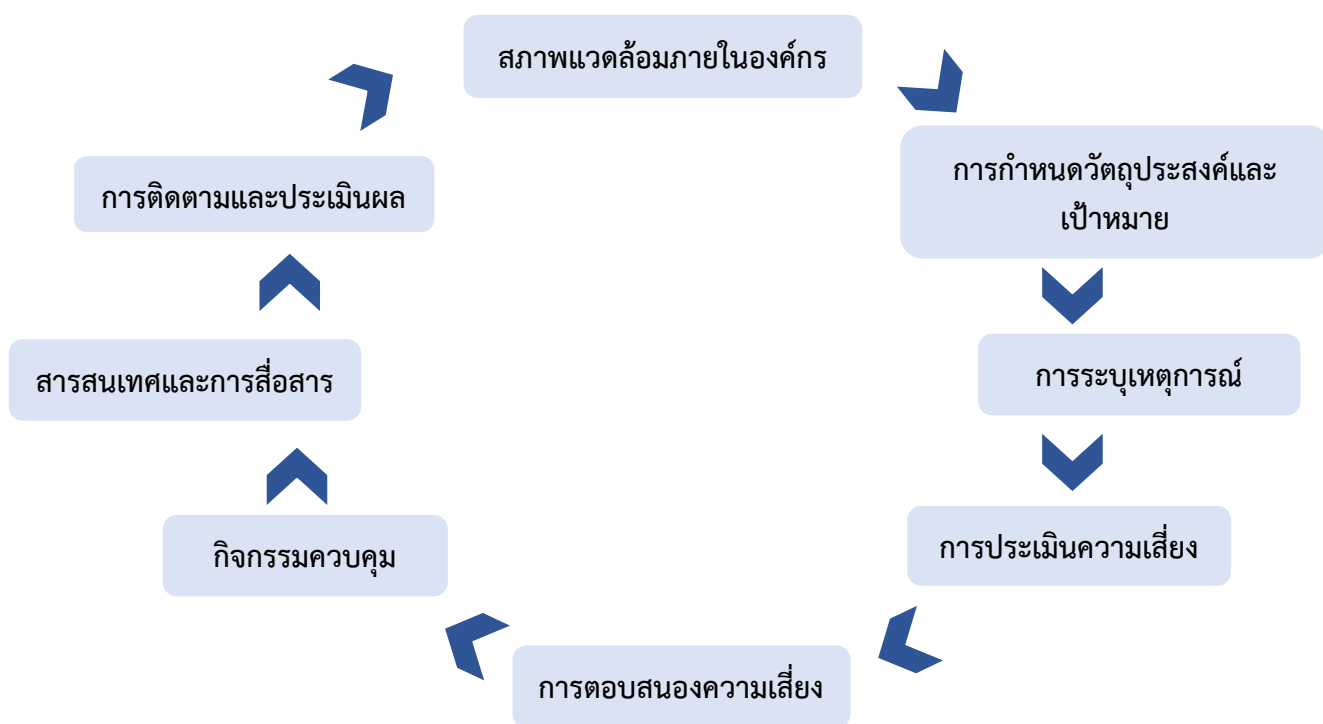
สินบน (Bribery) ISO 37001 ได้ให้ความหมายสินบน หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้ การรับ การเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมิมูลค่าเท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน) ทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใด ๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการโน้มน้าวหรือตอบแทนเพื่อให้บุคคลกระทำหรือละเว้นการกระทำอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น

ของขวัญ (Gift)

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๕ เงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่กันเพื่ออวยชัยไมตรี ให้เป็นรางวัล ให้โดยเสนหา ให้เพื่อการสงเคราะห์หรือให้เป็นสินน้ำใจ และให้หมายความรวมถึงประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น การให้สิทธิพิเศษซึ่งมิใช่เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไปในการได้รับการลดราคาทรัพย์สินหรือการได้รับบริการหรือการรับการฝึกอบรมหรือการรับความบันเทิง ตลอดจนการออกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวและไม่ว่าจะเป็นบัตร ตั๋ว หรือหลักฐานอื่นใด การชำระเงินให้ล่วงหน้าหรือการคืนเงิน สิ่งของให้ในภายหลัง

องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยง

การบริหารจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย ๘ องค์ประกอบที่มีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน ทั้งนี้องค์ประกอบเหล่านั้นเกิดจากการปฏิบัติงานร่วมกันของฝ่ายบริหาร ฝ่ายปฏิบัติงาน และสนับสนุนครอบคลุมทุกหน่วยงานในองค์กร ผสมผสานเข้ากับกลยุทธ์ในการบริหารจัดการ โดยมีความเชื่อมโยงกันในทุกระดับจากระดับองค์กรสู่ระดับฝ่ายดำเนินกิจกรรมและเป็นกระบวนการที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องภายในองค์กร องค์ประกอบของการบริหารจัดการความเสี่ยง ได้แก่

๑. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment)

สภาพแวดล้อมภายในองค์กรเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการกำหนดทิศทางการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กร สภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดกลยุทธ์และเป้าหมายขององค์กร การกำหนดกิจกรรม การแบ่งปัน ประเมิน และการจัดการความเสี่ยง สภาพแวดล้อมภายในองค์กรประกอบด้วยหลายปัจจัย เช่น วัฒนธรรมองค์กร นโยบายของผู้บริหาร แนวทาง การปฏิบัติงานบุคลากร กระบวนการทำงาน ระบบสารสนเทศ ระเบียบ เป็นต้น

สภาพแวดล้อมภายในองค์กรที่สนับสนุนการบริหารจัดการความเสี่ยงนั้นจะต้องมีวิธีการปฏิบัติที่มีความชัดเจน กำหนดเป็นมาตรฐานและมีการสื่อสารให้ทุกคนในองค์กรเกิดความเข้าใจที่ตรงกันในขั้นตอนการพิจารณาเพื่อให้องค์กรมีการสร้างสภาพแวดล้อมภายในองค์กรที่เหมาะสมกับการบริหารจัดการความเสี่ยง ผู้บริหารควรพิจารณาในรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑.๑) การกำหนดค่าความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite)

ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) หมายถึง ประเภทและเกณฑ์ของความเสี่ยงที่องค์กรจะยอมรับได้เพื่อช่วยให้องค์กรบรรลุวิสัยทัศน์และภารกิจขององค์กรต้องสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร โดยมีควรรกำหนดในระดับที่ต่ำกว่าเป้าหมายที่องค์กรกำหนดไว้

(๑.๒) กระบวนการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Process)

องค์กรควรจัดให้มีกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และมีความสอดคล้องกัน เพื่อให้ทุกคนในองค์กรนำไปปฏิบัติได้ และควรจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร โดยอาจอยู่ในรูปแบบคู่มือการบริหารความเสี่ยงก็ได้

(๑.๓) วัฒนธรรมองค์กร และการกำกับดูแลของคณะกรรมการและผู้บริหาร

องค์กรควรให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการความเสี่ยง ควรจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงทุกระดับอย่างทั่วถึงและต่อเนื่องจนเป็นวัฒนธรรมองค์กร กล่าวคือ ให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมและตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมทั้งให้มีการกำหนดเจ้าของความเสี่ยง (Risk Owner) ที่จะต้องดำเนินการรับผิดชอบในการจัดการความเสี่ยงนั้น ๆ นอกจากนี้ ควรมีการกำหนดผู้รับผิดชอบหลักในการพัฒนา วางระบบ และติดตามการบริหารความเสี่ยงขององค์กร

๒. การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย (Objective Setting)

การกำหนดนโยบายเชิงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการบริหารจัดการความเสี่ยงภายในองค์กรจะต้องมีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรจะต้องสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และทิศทางการดำเนินงานขององค์กรและวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานย่อยจะต้องสอดคล้องกับพันธกิจ/หน้าที่/เป้าประสงค์ของหน่วยงานย่อย เพื่อให้วัตถุประสงค์ในภาพรวมบรรลุเป้าหมาย ทราบขอบเขตการดำเนินงานในแต่ละระดับและสามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นได้ครบถ้วน ดังนั้น วัตถุประสงค์จะต้องแสดงให้เห็นถึง "ผลลัพธ์" ที่องค์กรต้องการจะบรรลุ ไม่ใช่กล่าวถึง "กระบวนการ" ในการปฏิบัติงาน

การกำหนดนโยบายในเชิงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ชัดเจนช่วยให้การระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นได้อย่างครบถ้วน ซึ่งวัตถุประสงค์องค์กรสามารถกำหนดได้ด้วยตัวชี้วัดและเป้าหมายขององค์กร แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕ แผนปฏิบัติการของหน่วยงานและอาจมีวัตถุประสงค์อื่น ๆ เพิ่มเติมให้ครบถ้วนสมบูรณ์มากขึ้นตามภารกิจหน้าที่ของหน่วยงาน

๓. การระบุเหตุการณ์ (Event Identification)

การระบุเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงเป็นการค้นหาความเสี่ยงและสาเหตุหรือปัจจัยของโดยพิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อเป้าหมาย ผลลัพธ์ขององค์กรตามกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง ทั้งนี้ สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง

(๑) พิจารณาสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยง

(๒) พิจารณาประเภทความเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท ดังนี้

๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์และแผนดำเนินงาน ที่นำไปปฏิบัติไม่เหมาะสมหรือไม่สอดคล้องกับปัจจัยภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกอันส่งผลกระทบต่อภารกิจ หรือสถานะขององค์กร แหล่งที่มาของความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ สามารถจำแนกได้ ๒ ประเภท

ปัจจัยภายในองค์กร ได้แก่ ปัจจัยภายในที่องค์กรสามารถควบคุมได้ แต่สามารถส่งผลกระทบหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการตามแผนกลยุทธ์เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ได้แก่ โครงสร้างองค์กร สภาพการเงินกระบวนการ และวิธีปฏิบัติงาน ความเพียงพอของข้อมูล และเทคโนโลยี สำหรับการให้บริการ กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องภายในองค์กร เป็นต้น

ปัจจัยภายนอกองค์กร เช่น นโยบายรัฐบาล หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สภาพการแข่งขันสภาพสังคม เหตุการณ์ธรรมชาติ กฎระเบียบภายนอกองค์กร ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางการเมือง เป็นต้น

๒. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk : O) หมายถึง ความเสี่ยงที่จะเกิดความเสียหายอันเนื่องมาจากการกำกับดูแลกิจการที่ดีหรือขาดธรรมาภิบาลในองค์กรและขาดการควบคุมที่ดีโดยอาจเกี่ยวข้องกับกระบวนการปฏิบัติงานภายใน คน ระบบ หรือเหตุการณ์ภายนอก

๓. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk : F) ความเสี่ยงด้านการเงิน หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่การเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามแผน งบประมาณถูกตัด งบประมาณที่ได้รับไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ของภารกิจที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้การจัดสรรไม่พอเพียง

๔. ความเสี่ยงด้านปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk : C) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้ หรือกฎระเบียบ หรือกฎหมายที่มีอยู่ไม่เหมาะสมหรือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติ

การค้นหาความเสี่ยงสามารถศึกษาจากข้อมูลสถิติของความเสี่ยงที่เคยเกิดขึ้น การสำรวจในปัจจุบันหรือคาดว่าอาจจะเกิดขึ้นในอนาคต การรวบรวมข้อมูลเพื่อบ่งชี้เหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงจะเป็นการรวบรวมข้อมูลทั้งแบบ Top-down คือ การระดมความคิดเห็นผู้บริหารของหน่วยงานเพื่อระบุความเสี่ยง ด้านกลยุทธ์ขององค์กรและแบบ Bottom-up คือ การระดมความคิดเห็นของบุคลากรในหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อระบุความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน ความเสี่ยงด้านการเงิน/การรายงาน ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ทั้งจากผู้บริหารและบุคลากร ทบทวนโดยผู้บริหารและคณะทำงานฯ รวบรวมเป็นรายการความเสี่ยงองค์กร (Risk register) และประเมินความเสี่ยงนั้น ๆ ในขั้นตอนต่อไป

การบ่งชี้ความเสี่ยงจะต้องระบุสาเหตุของความเสี่ยงด้วยทุกครั้งและควรระบุให้ครบทุกสาเหตุที่ทำให้เกิดความเสียดังกล่าว เพื่อให้ผู้บริหารสามารถกำหนดแผนบริหารจัดการความเสี่ยงให้บริหารจัดการความเสี่ยงได้ตรงกับสาเหตุที่ทำให้เกิดความเสียหายและสามารถลดความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

(๓) นำหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ๑๐ ประการ มาร่วมพิจารณา

หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีประกอบไปด้วย ๑๐ องค์ประกอบ ไว้ดังนี้

๑) หลักประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ผลการปฏิบัติราชการที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการ รวมถึงสามารถเทียบเคียงกับส่วนราชการหรือหน่วยงานที่มีการกิจคล้ายคลึงกันและมีผลการปฏิบัติงานในระดับชั้นนำของประเทศ เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชน โดยการปฏิบัติราชการจะต้องมีทิศทางยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์ที่ชัดเจนกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน รวมถึงมีการติดตามประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

๒) หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การบริหารราชการตามแนวทางการกำกับดูแลที่ดี มีการออกแบบกระบวนการปฏิบัติงาน โดยการใช้เทคนิคและเครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสมให้องค์กรสามารถใช้ทรัพยากรทั้งด้านต้นทุน แรงงาน และระยะเวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาขีดความสามารถ การปฏิบัติราชการตามภารกิจ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม

๓) หลักการตอบสนอง (Responsiveness) หมายถึง การให้บริการที่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด และสร้างความเชื่อมั่นความไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองความคาดหวัง/ความต้องการของประชาชน ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลายและมีความแตกต่าง

๔) หลักการรับผิดชอบ (Accountability) หมายถึง การแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติของหน้าที่และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยความรับผิดชอบนั้นควรอยู่ในระดับที่สนองต่อความคาดหวังของสาธารณะ รวมทั้งการแสดงถึงความสำนึกในการรับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะ

๕) หลักความโปร่งใส (Transparency) หมายถึง กระบวนการเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา ชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอันไม่ต้องห้ามตามกฎหมายได้อย่างเสรี โดยประชาชนสามารถรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม หรือกระบวนการต่าง ๆ และสามารถตรวจสอบได้

๖) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง กระบวนการที่ข้าราชการ ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มมีโอกาสได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้องร่วมคิดแนวทาง ร่วมการแก้ไขปัญหาร่วมในกระบวนการตัดสินใจและร่วมกระบวนการพัฒนา

๗) หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) หมายถึง การถ่ายโอนอำนาจ การตัดสินใจ ทรัพยากร และภารกิจจากส่วนราชการส่วนกลางให้แก่หน่วยการปกครองอื่น (ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น) และภาคประชาชนดำเนินการแทนโดยมีอิสระตามสมควร รวมถึงการมอบอำนาจ และความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินการให้แก่บุคลากร โดยมุ่งเน้นการสร้างสภาพพึ่งพอใจในการให้บริการต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การปรับปรุง กระบวนการ และเพิ่มผลผลิตภาพ เพื่อผลการดำเนินงานที่ดีของส่วนราชการ

๘) หลักนิติธรรม (Rule of Law) หมายถึง การใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับในการบริหารราชการด้วยความเป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๙) หลักความเสมอภาค (Equity) หมายถึง การได้รับการปฏิบัติและได้รับการอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีการแบ่งแยกด้านชาย/หญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการสภาพทางกาย หรือสุขภาพสถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษา การฝึกอบรมและอื่น ๆ

๑๐) หลักการมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented) หมายถึง การหาข้อตกลงทั่วไปภายในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นข้อตกลงที่เกิดจากการใช้กระบวนการเพื่อหาข้อคิดเห็นจากกลุ่มบุคคลที่ได้รับประโยชน์และเสียประโยชน์ โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงซึ่งต้องไม่มีข้อคัดค้านที่ยุติไม่ได้ในประเด็นที่สำคัญโดยฉันทามติ ไม่จำเป็นต้องหมายความว่าเห็นพ้องโดยเอกฉันท์

(๔) พิจารณาปัจจัยทั้งภายในและภายนอกองค์กร

(๕) พิจารณาแต่ละวัตถุประสงค์ แล้วหาความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี ๒๕๖๗ ของสำนักงานเทศบาลตำบลโพธิ์ทอง อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตจะสามารถลดความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริตให้แก่บุคลากรในองค์กร ถือเป็นการป้องกันการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือกรณีที่พบกับการทุจริตจะช่วยเป็นหลักประกันระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่ประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระอีกต่อไป

วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรฐานระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติ ของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงาน) เป็นลักษณะ pre – decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นลักษณะการกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ post – decision

๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของ การควบคุมภายในองค์กร COSO ๒๐๑๓ (Committee of sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๑ สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับ ดูแล

หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and communication)

หลักการที่ ๑๓ องค์การข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในสามารถดำเนินการต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจจะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลา และเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบจะต้องสอดคล้องและสัมพันธ์กัน มีอยู่จริงและสามารถนำไปปฏิบัติได้ จึงจะทำให้การคุมภายในมีประสิทธิภาพ

สำหรับแผนบริหารความเสี่ยงฉบับนี้ จะเน้นตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ องค์ประกอบที่ ๒ หลักการที่ ๘ ในเรื่องการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นหลัก

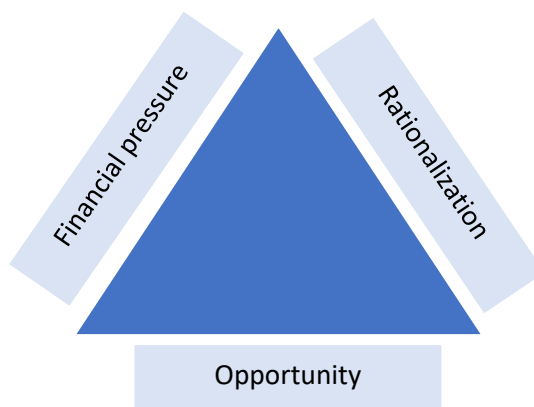
กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

- **Corrective** : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก
- **Detective** : เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบ ต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร
- **Preventive** : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดขึ้นซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก
- **Forecasting** : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เคยเป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการกำกับควบคุมภายในมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ หาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

องค์ประกอบของการทุจริตหรือสามเหลี่ยมทุจริต (The Fraud Triangle)

๕. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

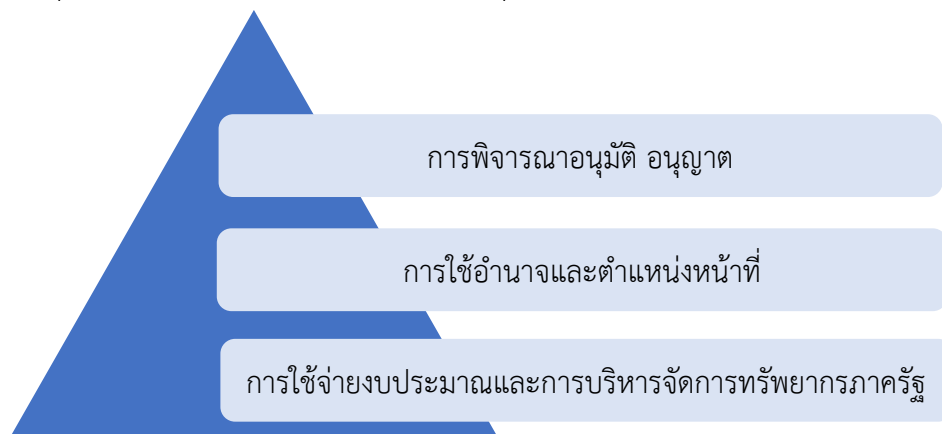
ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณา อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๕.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

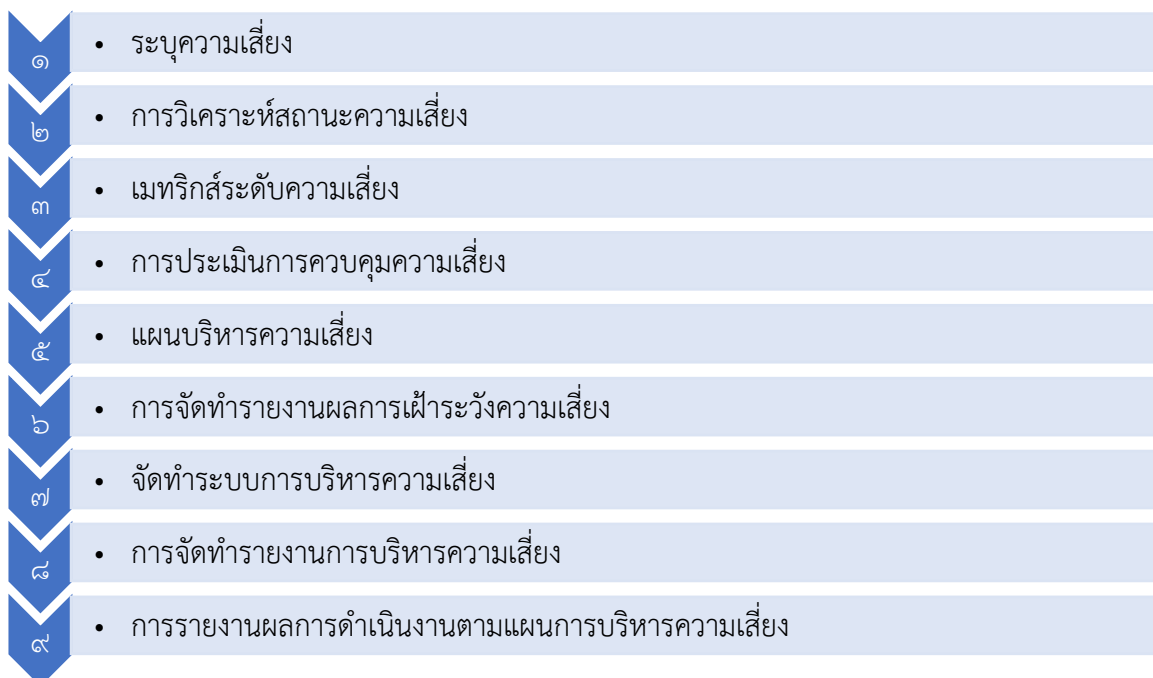
๕.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๕.๔ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการบริหารงานบุคคล

๖. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

๗. วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

การเตรียมการเพื่อประเมินความเสี่ยง ต้องดำเนินการ ดังนี้

- คัดเลือกกระบวนการงานของประเภทด้านนั้น ๆ โดยเฉพาะการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต (มาจาก ๔ ด้าน ได้แก่ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณา อนุญาต ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการ

ใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการบริหารงานบุคคล)

- เลือกรายงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- เลือกกระบวนการ จากที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- เตรียมข้อมูล ขั้นตอน แนวทาง หรือเกณฑ์การปฏิบัติงาน ของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ความเสี่ยงการทุจริตด้าน

- ☒ ๑. ความเสี่ยงด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

ความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Know Factor	Unknown Factor
ผลประโยชน์ทับซ้อน รับจ้างเขียนแบบแปลนบ้านและตรวจเอง (ถึงแม้ราชการจะให้มีแบบมาตรฐานอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนก็ตามแต่การขออนุญาตต้องมีผังประกอบจึงต้องว่าจ้างผู้ตรวจหรือผู้อนุมัติ อนุญาตจะได้ผ่านง่าย)		✓

ความเสี่ยงการทุจริตด้าน

- ☒ ๒. ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย การให้บริการตามภารกิจ

ความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Know Factor	Unknown Factor
- เจ้าหน้าที่มีพฤติกรรมเลือกปฏิบัติกับประชาชนผู้มาติดต่องานราชการ - เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจตามกฎหมายช่วยเหลือญาติหรือพวกพ้อง		✓

ความเสี่ยงการทุจริตด้าน

- ☒ ๓. ความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

ความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Know Factor	Unknown Factor
- การจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตาม TOR - มีการเอื้อประโยชน์โดยการเป็นคู่สัญญากับกิจการของญาติหรือพวกพ้อง		✓

ความเสี่ยงการทุจริตด้าน

- ☒ ๔. ความเสี่ยงด้านการบริหารงานบุคคล

ความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Know Factor	Unknown Factor
ความไม่โปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การซื้อ ขายตำแหน่ง การประเมินความดีความชอบ การแต่งตั้ง โยกย้าย การดำเนินการวินัย		✓

หมายเหตุ : Known Factor – ความเสี่ยงที่เคยเกิด คาดว่าจะมีโอกาสเกิดซ้ำสูงหรือมีประวัติอยู่แล้ว

Unknown Factor – ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดหรือไม่ประวัตินมาก่อน ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากทรัพยากร

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้เวลารอระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการงานที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กรมีหลายขั้นตอน ยากต่อการควบคุมหรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ที่	ความเสี่ยงการทุจริตด้าน	ความเสี่ยง	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	พิจารณาอนุมัติ อนุญาต	ผลประโยชน์ทับซ้อน รับจ้างเขียนแบบแปลนบ้าน และตรวจเอง (ถึงแม้ราชการจะให้มีแบบมาตรฐานอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนก็ตามแต่การขออนุญาตต้องมีผังประกอบจึงต้องว่าจ้างผู้ตรวจหรือผู้อนุมัติ อนุญาตจะได้ผ่านง่าย)		✓		
๒	การใช้อำนาจตามกฎหมาย การให้บริการตามภารกิจ	- เจ้าหน้าที่มีพฤติกรรมเลือกปฏิบัติกับประชาชนผู้มาติดต่อราชการ - เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจตามกฎหมายช่วยเหลือญาติหรือพวกพ้อง		✓		
๓	การจัดซื้อจัดจ้าง	- การจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตาม TOR - มีการเอื้อประโยชน์โดยการเป็นคู่สัญญากับกิจการของญาติหรือพวกพ้อง		✓		
๔	การบริหารงานบุคคล	ความไม่โปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การซื้อ ขายตำแหน่ง การประเมินความดีความชอบ การแต่งตั้ง โยกย้าย การดำเนินการวินัย		✓		

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกซ์ระดับความเสี่ยง (หาค่าความเสี่ยงรวม) (Risk Level Matrix)

นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตระดับสูง จนถึงสูงมาก (สีส้ม กับ สีแดง) จากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีค่า ๑ - ๓ ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่ค่า ๑ - ๓ โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่าขั้นตอนนั้นเป็น must หมายถึงความจำเป็นสูง ของการเฝ้าระวังการทุจริต ค่าของ must คือ อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่าขั้นตอนนั้น เป็น Should หมายถึงจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังการทุจริต ค่าของ Should คือ อยู่ในระดับ ๑

ระดับของความรุนแรงผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้เสีย stakeholder รวมถึงงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาคราชการ ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับ การเงิน รายได้ลดรายจ่ายเพิ่ม financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้ใช้ กลุ่มเป้าหมาย customer/user ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับกระบวนการภายใน internal process หรือกระทบต่อการเรียนรู้ องค์ความรู้ learning & growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางระดับความเสี่ยง

ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
	๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
	๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
	๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
	๑	๑	๒	๓	๔	๕
		๑	๒	๓	๔	๕
		โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood)				

เกณฑ์การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง	ค่าความเสี่ยง (โอกาส&ผลกระทบ)	เกณฑ์การประเมิน
สูงมาก	๒๐ - ๒๕	อยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องเร่งรัดจัดการความเสี่ยงให้ลดลงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้
สูง	๑๕ - ๑๖	อยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
ปานกลาง	๕ - ๑๒	อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สามารถดำเนินการควบคุมโดยกระบวนการควบคุมภายใน
ต่ำ	๓ - ๔	อยู่ในระดับที่พอยอมรับได้ แต่ยังคงควบคุมเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยง
ต่ำมาก	๑ - ๒	อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องควบคุมความเสี่ยง

ความเสี่ยงการทุจริตด้าน

☒ ๑. การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

ที่	ความเสี่ยง	ระดับความจำเป็นของการระวัง	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
		๓ ๒ ๑	๓ ๒ ๑	
๑	ผลประโยชน์ทับซ้อน รับจ้างเขียนแบบแปลนบ้านและตรวจเอง (ถึงแม้ราชการจะให้มีแบบ	๓	๒	๖

	มาตรฐานอำนวยความสะดวกให้กับประชาชน ก็ตามแต่ การขออนุญาตต้องมีผังประกอบจึงต้อง ว่าจ้างผู้ตรวจหรือผู้อนุมัติ อนุญาต จะได้ผ่าน ง่าย)			
--	--	--	--	--

ความเสี่ยงการทุจริตด้าน

☒ ๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย การให้บริการตามภารกิจ

ที่	ความเสี่ยง	ระดับความจำเป็น ของการระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
๑	- เจ้าหน้าที่มีพฤติกรรมเลือกปฏิบัติกับประชาชนผู้ มาติดต่องานราชการ - เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจตามกฎหมายช่วยเหลือ ญาติหรือพวกพ้อง	๓	๔	๑๒

ความเสี่ยงการทุจริตด้าน

☒ ๓. การจัดซื้อจัดจ้าง

ที่	ความเสี่ยง	ระดับความจำเป็น ของการระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
๑	- การจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตาม TOR - มีการเอื้อประโยชน์โดยการเป็นคู่สัญญากับ กิจการของญาติหรือพวกพ้อง	๒	๓	๖

ความเสี่ยงการทุจริตด้าน

☒ ๔. การบริหารงานบุคคล

ที่	ความเสี่ยง	ระดับความจำเป็น ของการระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
๑	ความไม่โปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การ ซื้อ ขายตำแหน่ง การประเมินความดีความชอบ การแต่งตั้ง โยกย้าย การดำเนินการวินัย	๔	๒	๘

แผนบริหารจัดการความเสี่ยง
เทศบาลตำบลโพธิ์ทอง
ตำบลโพธิ์ทอง อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗

ความเสี่ยงการทุจริตด้าน

☒ ๑. ความเสี่ยงด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

ความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	กิจกรรมการควบคุม/จัดการความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
ผลประโยชน์ทับซ้อน รับจ้างเขียนแบบแปลนบ้าน และตรวจเอง (ถึงแม้ราชการจะให้มีแบบมาตรฐาน อำนวยความสะดวกให้กับประชาชนก็ตามแต่ การขออนุญาตต้องมีผังประกอบจึงต้องว่าจ้าง ผู้ตรวจหรือผู้อนุมัติ อนุญาต จะได้ผ่านง่าย)	๑. เพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ๒. เพื่ออำนวย ความสะดวกรวดเร็ว ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายแก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อยหรือประชาชนผู้มีความประสงค์จะใช้แบบแปลนตามที่ราชการกำหนดมาตรฐานในการยื่นคำขออนุญาตก่อสร้างอาคารท้องถิ่นโดยไม่คิดมูลค่าในการติดต่อขออนุญาตปลูกสร้างบ้านพักอาศัยแก่ประชาชนในท้องถิ่น	๑. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบเงื่อนไข ขั้นตอน วิธีการขออนุญาตก่อสร้างโดยละเอียด และมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เรื่องแบบแปลนการก่อสร้าง ๒. มีแผนผังการดำเนินงานแสดงไว้ที่สำนักงาน มีตารางอัตราค่าธรรมเนียมต่าง ๆ แสดงให้เห็นโดยชัดแจ้ง ๓. หัวหน้าส่วน/สำนัก/กอง ควบคุมการทำงาน กำชับเจ้าหน้าที่ ห้ามเรียกรับเงินหรือค่าตอบแทนอย่างอื่น หรือแม้แต่ในกรณีประชาชนที่มาติดต่อเสนอให้เพื่อต้องการความรวดเร็วก็ห้ามไม่ให้เจ้าหน้าที่รับ ๔. มีช่องทางการร้องเรียนการทำงานของเจ้าหน้าที่หรือพนักงาน ลูกจ้างของหน่วยงานเทศบาลตำบล	ด้านการดำเนินงาน (Operational Risk : O)	๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗	กองช่าง

แผนบริหารจัดการความเสี่ยง
เทศบาลตำบลโพธิ์ทอง
ตำบลโพธิ์ทอง อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗

ความเสี่ยงการทุจริตด้าน

☒ ๒. ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย การให้บริการตามภารกิจ

ความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	กิจกรรมการควบคุม/จัดการความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
- เจ้าหน้าที่มีพฤติกรรมเลือกปฏิบัติกับประชาชนผู้มาติดต่องานราชการ - เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจตามกฎหมายช่วยเหลือญาติหรือพวกพ้อง	ถือปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของเทศบาลตำบล - พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๑๔ พ.ศ.๒๕๖๒	๑. จัดทำประกาศมาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจเพื่อไม่ให้เกิดการปฏิบัติงาน/ให้บริการกับผู้มาติดต่ออย่างไม่เป็นธรรม ไม่เท่าเทียมและเลือกปฏิบัติ และมีการเผยแพร่มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจบนเว็บไซต์หลักของหน่วยงาน http://www.phothong-roiet.go.th ๒. ผู้บริหารประกาศหลักเกณฑ์ มาตรการ ให้เจ้าหน้าที่ พนักงานเทศบาลและบุคคลภายนอกทราบ ๓. มีการขับเคลื่อนมาตรการเสริมสร้างมาตรฐานทางจริยธรรมของหน่วยงานให้บุคลากรมีทัศนคติและค่านิยมในการปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์ สุจริต มุ่งผลสำเร็จของงาน มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ ๔. หน่วยงานปรับปรุงคู่มือการปฏิบัติงานหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่และคู่มือหรือมาตรฐานหรือมาตรฐานการให้บริการสำหรับประชาชนผู้ขอรับบริการ ๕. ในคู่มือการปฏิบัติงานและคู่มือการให้บริการ ระบุขั้นตอนและระยะเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงานหรือการให้บริการแต่ละขั้นตอนไว้ในคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานหรือคู่มือการให้บริการ ๖. กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารทุกระดับให้ครอบคลุมถึงการตรวจสอบกำกับดูแล ติดตาม การปฏิบัติงาน และการใช้ดุลพินิจของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศหลักเกณฑ์ มาตรฐาน คู่มือการปฏิบัติงาน อย่างเคร่งครัด ๗. พัฒนาช่องทางการให้บริการในรูปแบบออนไลน์ หรือ E-Service เพื่อลดการใช้ดุลพินิจหรือการเลือกปฏิบัติในภารกิจหรือบริการนั้น ๆ ซึ่งจะช่วยสร้างความเท่าเทียมในการดำเนินงานและช่วยให้เกิดความสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น	ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk : O)	๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗	ทุกสำนัก/กอง

แผนบริหารจัดการความเสี่ยง
เทศบาลตำบลโพธิ์ทอง
ตำบลโพธิ์ทอง อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗

ความเสี่ยงการทุจริตด้าน

☒ ๓. ความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

ความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	กิจกรรมการควบคุม/จัดการความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
- การจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตาม TOR - มีการเอื้อประโยชน์โดยการเป็นคู่สัญญากับกิจการของญาติหรือพวกพ้อง	ถือปฏิบัติตาม ๑. พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ ๒. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ ๓. กฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐	๑. จัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้าง ให้แล้วเสร็จหลังจากได้รับเรื่องจากหน่วยงานที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ และมีการจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี ๒. มีการจัดทำแผนภาพแสดงลำดับขั้นตอนการทำงาน คู่มือ/วิธีการปฏิบัติงานและทบทวนปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน ๓. เลือกใช้วิธีการจัดซื้อจัดจ้างให้สอดคล้องกับวงเงินงบประมาณ ๔. มีการติดตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่ออกใหม่ และมีการส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมหลักสูตรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ๕. มีการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการที่หลากหลาย รวมทั้งมีการตรวจสอบผู้มีผลประโยชน์ร่วมกัน ๖. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจรับงาน ซึ่งคณะกรรมการฯ ดำเนินการตามกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งต้องศึกษาหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาอย่างละเอียด ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ ต้องมีการวางแผนและจัดประชุมเพื่อตรวจรับงาน ให้ทันตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ ๗. มีการประชุมคณะกรรมการกำหนดราคากลางทุกครั้ง และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องในการพิจารณาราคากลาง เพื่อเป็นการตรวจสอบและลดข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน	ปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk : C) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk : O) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk : F)	๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗	กองคลัง

แผนบริหารจัดการความเสี่ยง
เทศบาลตำบลโพธิ์ทอง
ตำบลโพธิ์ทอง อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗

ความเสี่ยงการทุจริตด้าน

☒ ๔. ความเสี่ยงด้านการบริหารงานบุคคล

ความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	กิจกรรมการควบคุม/จัดการความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
ความไม่โปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การซื้อขายตำแหน่ง การประเมินความดีความชอบ การแต่งตั้ง โยกย้าย การดำเนินการทางวินัย	เพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๕๒	๑.มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองผลการประเมินผลการปฏิบัติงานราชการในแต่ละรอบปี ๒.มีการประกาศรับโอนย้ายข้าราชการ ๓.มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบ/สัมภาษณ์/ประกาศผล ๔.มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง/คณะกรรมการสอบวินัย ๕.ถ้ามีความผิดจริงดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น ๖. หน่วยงานนำระบบการประเมินความพึงพอใจและไม่พึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนหรือการประเมินความดีความชอบในการปฏิบัติงาน ๗.ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม ๘. มีการจัดกิจกรรมฝึกอบรม ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม หรือกิจกรรมให้ความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบกฎหมาย หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นให้กับผู้บริหารท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน	ด้านการดำเนินงาน (Operational Risk : O)	๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗	สำนักปลัด

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของ เทศบาลตำบลโพธิ์ทอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

☑ ๑. ความเสี่ยงด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น/ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความ เสี่ยงที่อาจจะ เกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมี ผลกระทบ/กระตุ้น ให้เกิดการทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับของความเสี่ยง							มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต	ตัวชี้วัด ผลสำเร็จ
					ไม่มี	ต่ำมาก	ต่ำ	กลาง	สูง	สูงมาก	สูงสุด		
รับจ้างเขียน แบบแปลน บ้านและ ตรวจเอง	รับจ้างเขียนแบบ แปลนบ้านและตรวจ เอง (ถึงแม้ราชการ จะ ให้ มี แบบ มาตรฐานอำนวยความสะดวกให้กับ ประชาชนก็ตาม แต่การขออนุญาต ต้องมีผังประกอบจึง ต้องว่าจ้างผู้ตรวจ หรือผู้อนุมัติ อนุญาต จะได้ผ่านง่าย)	ผลประโยชน์ทับ ซ้อน รับจ้างเขียน แบบแปลนบ้านและ ตรวจเอง (ถึงแม้ ราชการจะให้มีแบบ มาตรฐานอำนวยความสะดวกให้กับ ประชาชนก็ตามแต่ การขออนุญาตต้องมี ผังประกอบจึงต้อง ว่าจ้างผู้ตรวจหรือ ผู้อนุมัติ อนุญาต จะ ได้ผ่านง่าย)	๑.ไม่มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน ทราบเรื่องแบบ แปลนการก่อสร้าง อย่างทั่วถึง ๒. ไม่มีแผนผังการ ดำเนินงานที่ชัดเจน หรือไม่ปรับปรุง แผนผังการดำเนิน งานให้เป็นปัจจุบัน ๓. ผู้บังคับบัญชา ขาดการควบคุม อ ย่ า ง ไ ก ล้ ชี ด ไว้วางใจ	พระราชบัญญัติ ควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่ แก้ไขเพิ่มเติม				✓				๑. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบ เงื่อนไข ขั้นตอน วิธีการขออนุญาตก่อสร้าง โดยละเอียด และมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์เรื่องแบบแปลนการก่อสร้าง ๒. มีแผนผังการดำเนินงานแสดงไว้ที่ สำนักงาน มีตารางอัตราค่าธรรมเนียมต่าง ๆ แสดงให้เห็นโดยชัดเจน ๓. หัวหน้าส่วน/สำนัก/กอง ควบคุมการ ทำงาน กำชับเจ้าหน้าที่ ห้ามเรียกรับเงิน หรือค่าตอบแทนอย่างอื่น หรือแม้แต่ใน กรณีประชาชนที่มาติดต่อเสนอให้เพื่อ ต้องการความรวดเร็วก็ห้ามไม่ให้เจ้าหน้าที่ รับ ๔. มีช่องทางการร้องเรียนการทำงานของ เจ้าหน้าที่หรือพนักงาน ลูกจ้างของ หน่วยงานเทศบาลตำบลโพธิ์ทอง	จำนวนเรื่อง ร้องเรียนการ ทุจริต และ ประพฤติมิชอบ ของเจ้าหน้าที่ เทศบาลตำบล โพธิ์ทอง

หน่วยงานผู้รับผิดชอบประเมินความเสี่ยง สำนักปลัดเทศบาลตำบลโพธิ์ทอง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของ เทศบาลตำบลโพธิ์ทอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

☒ ๒. ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย การให้บริการตามภารกิจ

โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่ อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมี ผลกระทบ/กระตุ้นให้เกิด การทุจริต	การควบคุม/ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับของความเสี่ยง							มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต	ตัวชี้วัด ผลสำเร็จ
					ไม่มี	ต่ำมาก	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงสุด		
การใช้อำนาจ ตามกฎหมาย การให้บริการ ตามภารกิจ	- เจ้าหน้าที่มี พฤติกรรม เลือกปฏิบัติ กับประชาชน ผู้มาติดต่อ งานราชการ - เจ้าหน้าที่ ใช้อำนาจ ตามกฎหมาย ช่วยเหลือ ญาติหรือ พวกพ้อง	๑. เจ้าหน้าที่มีพฤติกรรม เลือกปฏิบัติกับประชาชนผู้ มาติดต่องานราชการ ๒.เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจตาม กฎหมายช่วยเหลือญาติหรือ พวกพ้อง ๓. ไม่ให้บริการแก่ประชาชน ตามลำดับเนื่องจากความ สัมพันธ์ส่วนตัว หรือการให้ สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม หรือมีการติดสินบนเพื่อให้ ได้รับการบริการเร็วขึ้น ๔. มีการเรียกรับเงินพิเศษ จากผู้ขอรับบริการนอก เหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการ หรือการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ๕. ให้บริการไม่เป็นไปตาม มาตรฐาน เช่น ใช้เวลาให้ บริการนานกว่าที่กำหนดไว้ ๖. การรับของขวัญของฝาก จากบุคคลที่มาติดต่อราช การ	๑. เจ้าหน้าที่มีพฤติกรรม เลือกปฏิบัติกับประชาชนผู้ มาติดต่องานราชการ ๒.เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจตาม กฎหมายช่วยเหลือญาติหรือ พวกพ้อง ๓. ไม่ให้บริการแก่ประชาชน ตามลำดับเนื่องจากความ สัมพันธ์ส่วนตัว หรือการให้ สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม หรือมีการติดสินบนเพื่อให้ ได้รับการบริการเร็วขึ้น ๔. มีการเรียกรับเงินพิเศษ จากผู้ขอรับบริการนอก เหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการ หรือการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ๕. ให้บริการไม่เป็นไปตาม มาตรฐาน เช่น ใช้เวลาให้ บริการนานกว่าที่กำหนดไว้ ๖. การรับของขวัญของฝาก จากบุคคลที่มาติดต่อราช การ	ถือปฏิบัติตามอำนาจ หน้าที่ตามกฎหมาย ของเทศบาลตำบล - พระราชบัญญัติ เทศบาล พ.ศ.๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับ ที่ ๑๔ พ.ศ.๒๕๖๒				✓				๑. จัดทำประกาศมาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจเพื่อไม่ให้ มีการปฏิบัติงาน/ให้บริการกับผู้มาติดต่ออย่างไม่เป็นธรรม ไม่ เท่าเทียมและเลือกปฏิบัติ และมีการเผยแพร่มาตรการ ตรวจสอบการใช้ดุลพินิจบนเว็บไซต์หลักของหน่วยงาน http://www.phothong-roiet.go.th ๒. ผู้บริหารประกาศหลักเกณฑ์ มาตรการ ให้เจ้าหน้าที่ พนักงานเทศบาลและบุคลากรภายนอกรับทราบ ๓. มีการขับเคลื่อนมาตรการเสริมสร้างมาตรฐานทาง จริยธรรมของหน่วยงานให้บุคลากรมีทัศนคติและค่านิยมใน การปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์ สุจริต มุ่งผลสำเร็จของงาน มี ความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ ๔. หน่วยงานปรับปรุงคู่มือการปฏิบัติงานหรือมาตรฐานการ ปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่และคู่มือหรือมาตรฐานหรือ มาตรฐานการให้บริการสำหรับประชาชนผู้ขอรับบริการ ๕. ในคู่มือการปฏิบัติงานและคู่มือการให้บริการ ระบุขั้นตอน และระยะเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงานหรือการให้บริการแต่ละ ขั้นตอนไว้ในคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานหรือคู่มือการ ให้บริการ ๖. กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารทุกระดับให้ครอบคลุม ถึงการตรวจสอบ กำกับดูแล ติดตาม การปฏิบัติงาน และการ ใช้ดุลพินิจของผู้ได้บังคับบัญชาให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศหลักเกณฑ์ มาตรฐาน คู่มือการ ปฏิบัติงาน อย่างเคร่งครัด ๗. พัฒนาช่องทางการให้บริการในรูปแบบออนไลน์ หรือ E-Service เพื่อลดการใช้ดุลพินิจหรือการเลือกปฏิบัติใน ภารกิจหรือบริการนั้น ๆ ซึ่งจะช่วยสร้างความเท่าเทียมใน การดำเนินงานและช่วยให้เกิดความสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น	จำนวนเรื่อง ร้อง เรียง เกี่ยวกับการ ทุจริตเกี่ยว กับการให้ บ ริ ก า ร ประชาชน

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของ เทศบาลตำบลโพธิ์ทอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

☒ ๓. การจัดซื้อจัดจ้าง

โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจจะ เกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบ/ กระตุ้นให้เกิดการทุจริต	การควบคุม/ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับของความเสี่ยง							มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ
					ไม่มี	ต่ำมาก	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงสุด		
การจัดซื้อ จัดจ้าง	- การจัด ซื้อ จัด จ้างไม่ เป็นไปตาม TOR - มีการเอื้อ ประโยชน์โดย การเป็นคู่ สัญญากับกิจ การของญาติ หรือพวกพ้อง	๑. จัดทำโครงการ/จัดซื้อจัด จ้างที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ ไม่ จำเป็น เอื้อประโยชน์ให้กับ พวกพ้อง ๒. การออกระเบียบ กฎหมาย ข้อสั่งการต่างๆ ที่เอื้อประโยชน์ ให้กับพวกพ้อง มีผลประ โยชน์ทับซ้อน ๓. มีการลือสแปดวัสตุที่ทำให้ ไม่เกิดการแข่งขัน ๔. การสืบราคาที่กำหนดว่า ต้อง ๓ รายขึ้นไป อาจไม่มีการ สืบราคาจากผู้ประกอบการจริง ๕. มีการประสานกับบริษัท หรือผู้ที่จะมาเป็นคู่สัญญา ตั้งแต่เริ่มต้นเพื่อกำหนด คุณลักษณะ (TOR) ๖. การกำหนด TOR คุณลักษณะ ของสินค้าหรือ บริการที่มีลักษณะของสินค้า หรือบริการที่มีลักษณะของ สินค้าหรือการบริการบริษัทใด บริษัทหนึ่ง ๗. อาศัยช่องว่างของราคา กลางที่ยังไม่มีการชัดเจนหรือ ยังไม่เป็นปัจจุบันปรับแต่งราคา กลางให้สูงกว่าความเป็นจริง	๑. การจัดทำแผนการจัดซื้อจัด จ้างล่าช้า หรือระยะเวลาใน การดำเนินงานจัดซื้อจัดจ้างที่ ต้องกระทำเร่งด่วน กระชั้นชิด กระบวนการและขั้นตอนการ จัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตาม กฎหมาย ระเบียบ และ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง ความโปร่งใสของการเลือก วิธีการในการจัดซื้อจัดจ้าง ๒. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานไม่ เข้าใจขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง หรือดำเนินงานไม่เป็นไปตาม แผนฯ ๓. การจัดซื้อจัดจ้างกับผู้ขาย/ ผู้รับจ้างรายเดิม ๆ ๔. มีการให้สินบน ของขวัญ สินน้ำใจ การเลี้ยงรับรอง ซึ่ง จะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ ให้กับคู่สัญญา ๕. มีการเปลี่ยนแปลงแนว ทางการปฏิบัติงานและราคา วัสดุก่อสร้างอยู่บ่อยครั้ง และ ปริมาณงานที่มากขึ้น ซึ่งอาจ ทำให้ผู้ประมาณราคาเกิด ข้อบกพร่องขึ้นได้	๑. พระราชบัญญัติการ จัดซื้อจัดจ้างและการ บริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ๒. ระเบียบกระทรวง การคลังว่าด้วยการ จัดซื้อจัดจ้างและการ บริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ๓. กฎกระทรวงที่ออก ตามความในพระราช บัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสด ุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐				✓				๑. จัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้าง ให้แล้วเสร็จ หลังจากได้รับเรื่องจากหน่วยงานที่ได้รับ จัดสรรงบประมาณ และมีการจัดทำแผนการ จัดซื้อจัดจ้างประจำปี ๒. มีการจัดทำแผนภาพแสดงลำดับขั้นตอน การทำงาน คู่มือ/วิธีการปฏิบัติงานและ ทบทวนปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน ๓. เลือกใช้วิธีการจัดซื้อจัดจ้างให้สอดคล้องกับ วงเงินงบประมาณ ๔. มีการติดตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่ออก ใหม่ และมีการส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม หลักสูตรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ๕. มีการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการที่ หลากหลาย รวมทั้งมีการตรวจสอบผู้มี ผลประโยชน์ร่วมกัน ๖. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจรับ งาน ซึ่งคณะกรรมการฯ ดำเนินการตาม กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งต้อง ศึกษาหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ใน สัญญาอย่างละเอียด ทั้งนี้คณะกรรมการฯ ต้องมีการวางแผนและจัดประชุมเพื่อตรวจรับ งาน ให้ทันตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ ๗. มีการประชุมคณะกรรมการกำหนดราคา กลางทุกครั้ง และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องในการ พิจารณาราคากลาง เพื่อเป็นการตรวจสอบ และลดข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน	จำนวนเรื่องร้อง เรียนการทุจริตและ ประพฤติมิชอบของ เจ้าหน้าที่เทศบาล ตำบลโพธิ์ทอง

หน่วยงานผู้รับผิดชอบประเมินความเสี่ยง สำนักปลัดเทศบาลตำบลโพธิ์ทอง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของ เทศบาลตำบลโพธิ์ทอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

☑ ๔. ความเสี่ยงด้านการบริหารงานบุคคล

โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความ เสี่ยงที่อาจจะ เกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่อาจ มีผลกระทบ/ กระตุ้นให้เกิดการ ทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับของความเสี่ยง							มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ
					ไม่มี	ต่ำ มาก	ต่ำ	ปาน กลาง	สูง	สูง มาก	สูงสุด		
ความไม่โปร่ง ใส ใน การ บริหารงาน บุคคล	การซื้อ ขาย ตำแหน่ง การประเมิน ความดีความ ชอบ การ แต่งตั้งโยก ย้าย การดำ เนินการวินัย	๑. มีการรับฝาก ลูกหลาน หรือบุคคล ที่ตนเองได้ รับ ผลประโยชน์เข้ามา ทำงาน ๒.ใช้ตำแหน่งหน้าที่ หาผลประโยชน์โดย เรียกรับเงิน ทรัพย์สิน หรือเอื้อ ประโยชน์อื่น ๆ ให้ ตนเอง ครอบครัว พวกพ้อง	๑.ความสัมพันธ์ ส่วนตัวระหว่าง บุคคล มีส่วนได้ ส่วนเสียและมี ผลประโยชน์ ร่วมกัน ๒. การใช้ระบบ เส้นสาย อุปถัมภ์ ๓. ผลประโยชน์ เรื่องเงิน คະแนน เสียง พวกพ้อง	พระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารงาน บุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒				✓				๑. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองผล การประเมินผลการปฏิบัติงานราชการในแต่ ละรอบปี ๒. มีการประกาศรับโอนย้ายข้าราชการ ๓. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบ/ สัมภาษณ์/ประกาศผล ๔. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบ ข้อเท็จจริง/คณะกรรมการสอบวินัย ๕. ถ้ามีความผิดจริงดำเนินการทางวินัย พนักงานส่วนท้องถิ่น ๖. หน่วยงานนำระบบการประเมินความพึง พอใจและไม่พึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มี ส่วนได้ส่วนเสียเป็นข้อมูลประกอบการ พิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนหรือการประเมิน ความดีความชอบในการปฏิบัติงาน ๗. ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม ๘. มีการจัดกิจกรรมฝึกอบรม ส่งเสริมด้าน คุณธรรม จริยธรรม หรือกิจกรรมให้ความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้ความรู้เกี่ยวกับ ระเบียบ กฎหมาย หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง กับการบริหารงานบุคคล กิจกรรมให้ความรู้ เกี่ยวกับวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นให้กับ ผู้บริหารท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน	จำนวนเรื่องร้อง เรียนการทุจริตและ ประพฤติมิชอบของ เจ้าหน้าที่เทศบาล ตำบลโพธิ์ทอง